

ИЗ РЕЦЕНЗИЈЕ ДР МИЛАНЕ РАДИЋ-ДУГОЊИЋ

Студијом *Љубишини стилски ефекти (Фразеологизми, поредбене конструкције и паремијски блокови у Љубишиној нарајивној прози)*, др Лариса Раздобудко-Човић наставља да се бави проучавањем специфичности фразеолошког слоја опуса Стефана Митрова Љубише. У првој студији посвећеној делу овог аутора *Љубишина „Бисерница“* (Будва, 2003. године), аутор се у својој анализи фокусирао на паремиолошке јединице Љубишиног језика, као специфичне лингво-културолошке јединице. Оне су посматране као одраз културолошких обележја етноса, као израз ауторове креативне личности и, најзад, као поље сучељавања међукултурног дијалога. У књизи *Љубишини стилски ефекти (Фразеологизми, поредбене конструкције и паремијски блокови у Љубишиној нарајивној прози)*, који су обимнији и сложенији како по грађи, тако и по примењеном методолошком поступку, аутор се усредсређује на исцрпну лингвостилистичку анализу око 400 фразеолошких јединица, 360 поредбених конструкција и 70 пословица. Новину у методу којим се анализирају ове фразеолошке јединице представља то што се оне не проучавају изоловано, већ се посматрају као делови мреже „језичке слике света“ пишчевог идиолекта: паремије се укључују у синонимске блокове, фразеологизми у фразеолошке низове, поређења у уланчане поредбене конструкције итд.

У уводном одељку изнета је теоријска база коју је аутор применио у селекцији и класификовању фразеолошких јединица. После критичког прегледа мишљења о томе шта се подразумева под појмом фразеолошке јединице у савременој словенској фразеологији (Авалиани, Гвоздарјов, Жуков, Телија, Мршевић-Радовић и др.), аутор се одређује за дефинисање и класификацију фразеолошких јединица према поставкама родоначеника руске и словенске фразеологије В. В. Виноградова. Према његовом учењу фразеолошке јединице као елементи фразеолошког система деле се на сраслице, фразеолошка јединства и фразеолошке синтагме. У овом теоријском поглављу, аутор посебну пажњу

посвећује, у српској фразеологији мало проучаваним поредбеним конструкцијама, које по њеном мишљењу представљају „најстарије врсте интелектуалне делатности човека“. Поредбене конструкције по ауторовом мишљењу чине базу метафора, симбола, оне исказују митолошку свест, а из њих „се стварају одређени концепти (социјални, национални, верски итд.), који су настали дубоко у подсвести (архетипови).“³⁴ “Поредбене конструкције такође имају функцију структурирања текста... Сlike које се налазе у основи развијених поредбених конструкција формирају слику-симбол. Из тога следи, да слике засноване на необичним и далеким асоцијацијама у поредбеним конструкцијама чине идиостил писца.”³⁵

У одељку *О језику и стилу: Љубишини стилски ефекти* дата је лингво-стилистичка анализа стилског орнамента у Љубишином опусу којом су обухваћени синонимски паремолошки блокови, фразеолошки низови, уланчане поредбене конструкције и сложени метафорички заплети – мешовите конструкције.

Студија о фразолошким јединицама у Љубишином делу др Ларисе Раздобудко-Човић, аналогно изнетом, и у свом апликативном делу састоји се од два одељка.

У оквиру првог одељка дат је списак фразеолошких јединица, поредбених конструкција и паремијских блокова по делима, који се наводе у контексту из којег се уз само значење „може наслутити и њихова стилистичка функција.“ (стр. 19.). Уз то, овај одељак садржи речник фразеолошких јединица, састављен од прегледа фразеолошких јединица по делима, као и прегледа фразеолошких јединица по азбучном реду. Одељак закључује речник поредбених конструкција, распоређених према делима из којих су ексцерпирани, као и према азбучном реду.

У другом одељку који се бави особеностима Љубишиног стила, фразеолошко благо презентује се кроз паремијске блокове, фразеолошке низове, низове поредбених конструкција и мешовите конструкције, које су разврстане по делима из којих су ексцерпирани.

На основу свега што је до сада изнето сматрамо да књига *Љубишини стилски ефекти (Фразеологизми, поредбене конструкције и паремијски блокови у Љубишиној нара-*

